

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Lekuona Maioz

*Hernani,
Gipuzkoa
(1926)*

Aurkibidea

Biografia

Zarautzen jaio zen, kalean eta mojen eskolan ibili zen ikasten han. Ama Urnietakoa zuen baina ez zuen ezagutu. Aita, berriz, oso txikia zela hil zitzaien. Haurtzaro gogorra izan zuela kontatzen zuen. Aita hil zenean, Hernaniko Olazar baserrira etorri ziren bere amandrearengana. Epeleko Etxeberrira ezkondu zen eta sei hilabete haurra hartuta Hernaniko Lizeaga Ferreteriara joan ziren hangoek eskatuta, lanean laguntzera. Hernanin bizi izan da geroztik ere.

Zintak

HER-033

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ansa, Ainhoa
- **Data:** 2010-05-05
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Zarautzik Hernanira

- **Erref:** HER-033/004
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:07:19. **Bukatu:** 00:10:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Izeben burdindegian, Lizeaganean, lanean aritzen zen. Hamalau urterekin etorri zen Zarautzik, aita hil zitzaionean, amonarengana Olazaharrera. Baserriko lanak egiten zituen: belarra ontzen, garoa mozten...

2. Gerraostean, dena lurpean gordeta

- **Erref:** HER-033/005
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:11:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostean, Aranoko errotara joaten ziren artoa ehotzera. Olio, margarina eta horrelakoak lurpean gordeta izaten zituzten, guardia zibilak etortzen baitziren sarritan. Taloa jaten zuten asko.

3. Uholdeak Hernanin

- **Erref:** HER-033/006
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:11:36. **Bukatu:** 00:14:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Uholdeak izan zirenekoa kontatzen du. Baserri ingurua eta abereak nola zeuden esaten du: oiloak behien gainean, uraren hotsa...

4. Uholde gehiago Hernanin

- **Erref:** HER-033/007
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:14:38. **Bukatu:** 00:18:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Beste uholde batzuk aipatzen ditu.

5. Irratia entzutera Ugaldetxora

- **Erref:** HER-033/010
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:20:25. **Bukatu:** 00:21:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Irratia entzutera Ugaldetxora joaten ziren.

6. Arropa zuritzeko

- **Erref:** HER-033/011
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:21:23. **Bukatu:** 00:23:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropak errekan nola garbitzen zituzten kontatzen du. Arropa zuria zelaian zabaltzen zuten, zuriagotzeko. Ikatzarekin edo su gainean berotzen ziren plantxak erabiltzen zituzten.

7. Bentaberriko erromeria

- **Erref:** HER-033/013
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:25:55. **Bukatu:** 00:29:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

<p>Gaztea zeneko modako orrazkera. Arrosarioa errezatu eta erromeriara joaten ziren dantzara. Igandero Bentaberrin soinujolea izaten zen; bilera esaten zioten. Jai berezietan Tarragona soinujolea izaten zen.</p>

8. Mutil kontuak

- **Erref:** HER-033/015
- **Iraupena:** 0:04:31. **Hasi:** 00:31:11. **Bukatu:** 00:35:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

Ugaldetxon bilerak noizean behin izaten ziren. Orduan neskatan eta mutiletan nola aritzen ziren kontatzen du. Atsolorra zer zen kontatzen du.

9. Ezkonduta ere, apaizek errietan

- **Erref:** HER-033/016
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:35:42. **Bukatu:** 00:37:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Nobioari muxuak emanaz gero, konfesatu egiten zuten. Ezkondu eta gero ere errietan egiten zieten apaizek, umerik ez edukitzeko neurriak hartzearen.

10. Hilekoa isilpean; mitoak

- **Erref:** HER-033/017
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:37:11. **Bukatu:** 00:38:47

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua

Laburpena:

Hilerokoari buruz ez zen etxekoekin hitz egiten. Horrelako gaiak ezkutuka aipatzen ziren. Hilerokoaren mitoak: ezin mahonesa egin, ezin ilerik garbitu...

11. Hiletak

- **Erref:** HER-033/020
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:41:29. **Bukatu:** 00:43:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Hiletak nolakoak izaten ziren kontatzen du. Sorbalda gainean eramaten zen hilerrira. Kutxa oihalez inguratua eramaten zen. Senide eta auzokoak biltzen ziren jatordua egiteko.

12. Atso-lorrak, medikuak eta sasimedikuak

- **Erref:** HER-033/022
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 00:46:10. **Bukatu:** 00:50:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:

Atso-lorreetan zer jaten zuten kontatzen du. Olazaharko amonarekin izan zituen bere izebak haurrak. Medikuak geroago hasi ziren. Patas izeneko petrikillo baten kontuak.

13. Belauneko minarentzat erremedioa

- **Erref:** HER-033/023
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:50:24. **Bukatu:** 00:52:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Belauneko minarentzat erromeroa, alkohola eta pasmo-belarra nahasten ditu eta harekin igurtziak ematen ditu.

14. Gerraostean, olioaren ordeez esnegaina

- **Erref:** HER-033/026
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:53:29. **Bukatu:** 00:55:51

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostean gosea izan zen. Ugaldetxon apopiloak zituzten eta babarruna ematen zieten, baina oliorik ez eta argal-argal zeuden denak. Esnegaina botatzen zioten.

15. Lagunak zalgurdian eramaten

- **Erref:** HER-033/029
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:59:07. **Bukatu:** 01:01:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:

Mariaren Alabak kongregaziokoa zenez, zalgurdiarekin Ereñotzura eramaten zituen neskak mezetara. Hamazazpi urte inguru zituen.

16. Lehengo euskara politagoa

- **Erref:** HER-033/030
- **Iraupena:** 0:06:34. **Hasi:** 01:01:26. **Bukatu:** 01:08:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Euskara gauza handia izan dela beretzat dio. Beraien euskara oraingo batua baino polittagoa iruditzen zaio. Lehen bizkaitarrei ez omen zitzaien ulertzen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-17

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com